

Vem ser dig på internet?

Deltagare: 4-30 personer

Tid: Ca 30 min

Syftet med Vem ser dig på internet? är att reflektera över vilka uppgifter vi lämnar ut om oss själva i olika sammanhang på internet. Vad berättar vi om oss själva och vilka får tillgång till de uppgifterna?

Nödvändigt material

- Datorer med internetanslutning, helst varsin men det går bra att dela två och två
- En White board eller stort papper
- Anteckningsblock
- Pennor
- Eventuellt en projektor om det är många deltagare
- Firefox webbläsare
 - » Ladda ned från www.mozilla.org
- Ghostery, plug-in till Firefox som visar vilka företag som samlar in data om vad du gör på varje given hemsida du besöker
 - » Ladda ned från www.ghostery.com

Förarbete

Ladda ned och installera Firefox och Ghostery om det behövs. Stäng av eventuella ad-blocks som finns på datorn.

Genomförande

Deltagarna har en dator var eller delar två och två. Börja med att diskutera deltagarnas internetanvändande generellt:

- Hur ofta använder ni internet? Dagligen? Flera gånger dagligen?
- Vad använder ni internet till?
 - » Gör en lista på tavlan eller ett stort papper
- Var finns det reklam på internet?
- I de sammanhang vi använder internet, vad är vår roll? Konsument? Användare?
- Diskutera i vilka sammanhang en är konsument på internet
 - » Ex: Är Facebook och Google gratis? Om det är gratis att gå med, är du konsument då? Hur tjänar Facebook och Google sina pengar?
 - » I dessa fall är användaren varan, det som Facebook och Google tjänar pengar på är att sälja information om sina användare vidare till marknadsföringsbolag så att de kan skicka direktreklam alternativt sälja riktade annonser utifrån din information

Övning 1

Be alla deltagare logga in på sin Facebook-profil. Har någon inte Facebook får de titta med en vän som har. Be dem skriva en lista på vilken reklam som finns på deras profil, dels i högerspalten och dels i själva feeden som "suggested post". Kolla gärna din egen Facebook också om du har en. Gör två spalter på tavlan eller ett stort papper, en för tjejer och en för killar. Be deltagarna skriva in den reklam de hittade på sin Facebook i respektive spalt.

Diskutera:

- Varför är det olika?
- Har du koll på hur din information används? Vem som använder den?

Övning 2

Be deltagarna gå in och titta på applikationerna de har kopplat till sin Facebook genom att gå in un-

der kontoinställningar och sedan välja applikationer. Be dem titta på vad apparna använder av deras information. Diskutera:

- Hur många appar har du?
- Hur många använder du aktivt?
- Är det några som du inte ens vet vad det är?
- Har du tänkt på vad du ger tillåtelse till när du trycker på ok för att använda appen?

Titta på några appar som exempel, ofta godkänner en till exempel att de som gjort appen får tillgång till alla dina kontakter och kan göra inlägg i ditt namn.

- **Övning 3**

Öppna Firefox och visa på din dator eller via en projektor så att alla ser. Testa Ghostery genom att t.ex. börja på google.se där Ghostery inte ger något utslag, surfa vidare till dn.se och titta på listan över företag som registrerar vad du kollar på när du är inne på DN. Gå vidare till expressen.se här kommer listan vara längre. Surfa runt lite och titta på olika sidor, håll extra koll på reklamen, ofta upptäcker en att det blir liknande reklam på sidorna en besöker. Till exempel, om du söker på en resa till Paris kan nästa sida ha reklam för hotell i Paris osv. Diskutera:

Vad kan man göra åt det?

Kommer inte deltagarna själva på något en kan göra åt detta ta upp exempel som

- Blockera cookies -> systeminställningar/sekretess - välj hur cookies hanteras
- Adblock
- Program för att blockera trackers – exempelvis Ghostery eller www.youronlinechoices.com/se

Och det viktigaste av allt, tänka på hur du ger ut och använder sina personuppgifter på nätet!

Jobba vidare

Undersök vad som påverkar reklamen på Facebook. Be dina deltagare att ändra sina personuppgifter i en vecka. Till exempel, byta kön, byta civilstatus och ändra sina intressen. Under veckan noterar de vilken reklam de får och när veckan är slut jämför ni skillnaderna.